

Kuva: Tommi Mattila

SYMBIOOSI

KULTTUURIOHJELMAN 4.-LUOKKALAISTEN VIERAILUT MALVASSA 2026

OPETTAJAN MATERIAALI

SISÄLTÄÄ

Ohjeita, tietoa ja tehtäviä

VIERAILU PÄHKINÄNKUORESSA

Vierailut ja toiminta toteutetaan opettajan johdolla ja vastuulla.
Materiaalipaketti on opettajien käytettävissä ja sovellettavissa.

Vierailun kesto 1 tunti.

MALVA

HEI OPETTAJA TAI OHJAAJA!

Syksyllä 2026 lahtelaiset 4.-luokkalaiset opettajineen voivat tehdä kulttuuriohjelman vierailun Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvaan ja siellä Symbioosi-näyttelyyn.

Museovierailu tarjoaa koulun ulkopuolisen oppimisympäristön, jota opettaja voi hyödyntää parhaaksi katsomallaan tavalla osana omaa opetustaan. Tämän lisäksi Malva ja Lahden kaupungin perusopetuksen kulttuuriohjelma tarjoavat opettajien käyttöön tämän materiaalipaketin, jota he voivat halutessaan hyödyntää. Materiaalipaketti pitää sisällään näyttelyn ja tutustuttavien teosten esittelyn sekä siihen liittyviä tehtäviä ja museovierailun ajankäytön suunnitelman.

Kaikki materiaalissa oleva on tarkoitettu avuksi, ei rajoittamaan: opettaja tai ohjaaja voi soveltaa materiaalia oman ryhmän ja opetustarpeen mukaan, tai vaikka jättää materiaalin kokonaan hyödyntämättä ja tehdä jotain ihan muuta!

Pääasia on, että taidemuseo asiana tulee tutuksi nelosluokkalaisille ja Malva tarjoaa jotain uutta koettavaa.

Keskustelkaa oppilaiden kanssa etukäteen mihin museoon ja näyttelyyn olette tulossa tutustumaan. Tarkemmat ohjeet museoon saapumisesta ja siellä toimimisesta löytyvät osoitteesta

<https://www.malvamuseo.fi/tee-ja-koe/opi-malvassa/neljasluokkalaisten-kulttuurivierailut/>

Ohjeet on hyvä käydä läpi oppilaiden kanssa ennen museoon saapumista.

Symbioosi -näyttely on esillä Malvan 1. kerroksessa, kaikissa näyttelysaleissa.

Tervetuloa Malvaan ja kulttuurin pariin!

AJANKÄYTTÖEHDOTUS

Symbioosi: Panimogallerioiden osuus
30 min.

Symbioosi: LähiTapiola Wellamo-salin osuus
30 min.

+ halutessanne mahdollinen Ahto -teokseen tutustuminen Valogalleriassa

TEHTÄVÄT

Tähän materiaaliin on koottu tietoa ja tehtäviä hyödynnettäväksi museokäynnillä.

Asiakaspalvelusta saatte mukanaan Liina Aalto-Setälän Kuoriaisto-teokseen liittyvät Kaarnaakkos-koodistot. Käännöstehtävää varten kyniä ja paperia löytyy näyttelysalista.

Lisäksi pyydetessä saatavilla on kirjoitusalus-
toja, paperia ja kyniä, jos haluatte sellaisia vierailullanne käyttää.

HUOMIOITAVAA

- > Sisältöä voi painottaa haluamallaan tavalla.
- > Jos koulustanne tulee kaksi ryhmää yhtä aikaa Malvaan, on opettajien huolehdyttävä siitä, että ryhmät menevät eri näyttelysaleihin. Näin näyttelyyn ei synny liiallista ruuhkautumista ja näyttely- ja teosturvallisuus säilyy.
- > Liikkukaa museossa opettajan johdolla yhtenä ryhmänä.
- > Muistakaa teosturvallisuus - teoksiin ei saa koskea!
- > Näyttelysaleissa on keskusteluoppaita, joilta voi myös kysyä näyttelyyn ja museoon liittyviä asioita.

SYMBIOOSI

16.5.2026 - 1.11.2026, MALVAN 1. KERROS

Näyttelyn taiteilijat ovat

Liina Aalto-Setälä, Gerbrand Burger, Eyes as Big as Plates (Karoline Hjorth & Riitta Ikonen), Alma Heikkilä, Kim Laybourn, nabbteeri, Raimo Saarinen ja Diana Scherer.

Symbioosi-näyttely paljastaa luonnon salaiset verkostot ja kutsuu kävijät mukaan luomaan uutta elämää.

Taidenäyttely Symbioosi tuo villin luonnon museoon.

Näyttely kertoo ihmisen, kasvien ja muiden eliöiden sekä ympäristön suhteesta.

Vuorovaikutus lajien välillä on salaperäistä ja yllättävää.

Ihminen on kuin osa salasuhteiden verkostoa.

Näyttelyssä on mukana tuoreita ja eläviä taideteoksia.

Ne käsittelevät erityisesti metsän suhdeverkostoja.

Mukana on installaatioita eli tilaan tehtyjä teoksia, maalauksia, veistoksia, keramiikkaa, 3D-animaatio ja valokuvia.

Teosten aiheet, materiaalit, tekotavat ja elinkaari kertovat, miten taiteilijat lähestyvät luovalla tavalla

aikamme suurta kysymystä:

miten elää tavalla, joka on kestävä luonnon kannalta?

Symbioosi-näyttely yhdistää muinaista viisautta, tutkittuja tietoa ja radikaaleja, uudenlaisia, taiteellisia ajatuksia ja oivalluksia.

Jotkut näyttelyn teokset kutsuvat museossa kävijät osallistumaan.

Näyttely antaa kävijälle uusia ajatuksia luonnosta ja ihmisestä.

TERVETULOA LUONTORETKELLE MALVAN SYMBIOOSI-NÄYTTELYYN!

Tämän materiaalin tarkoitus on auttaa teoksiin tutustumisessa ja näyttelyn teemojen käsittelyssä yhdessä oppilaiden kanssa. Näyttelykäynnillä keskiössä voi olla teosten havainnointi ja yhdessä ihmettely sekä niistä keskustelu: mitä näen ja koen, mitä ajatuksia minussa herää ja millaiselta ne minusta tuntuvat? Tähän materiaaliin on koottu lyhyet, selkeät teosesittelyt, yhdessä oppilaiden kanssa pohdittavia näkökulmia sekä toiminnallisia tehtäviä, joita voitte hyödyntää näyttelyyn ja teoksiin tutustumisessa haluamallanne tavalla. Lisätietoa taiteilijoista sekä teoksista löytyy näyttelysalien teksteistä sekä erillisestä näyttelyesitteestä.

Museokäynnillä oppilas pääsee tutustumaan taidemuseoon, näyttelyyn ja useisiin eri taiteilijoihin heidän teostensa kautta. Näyttelykäynnillä oppilas harjoittelee katsomaan erilaisia kuvia ja taideteoksia, tulkitsemaan niitä sekä pohtimaan ja keskustelemaan siitä, mitä ne viestivät.

Kuvataiteen opetussuunnitelman lisäksi tästä näyttelystä löytyy yhtymäkohtia ympäristöopin sisältöihin, kuten ympäristövastuuseen, luonnon ja ihmisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseen sekä luonnon monimuotoisuuden hahmottamiseen.

Näyttelyä taustoittaa tietoisuus ihmisten aiheuttamasta ekokriisistä, joka parhaillaan mullistaa maapallon ilmastoa ja ekosysteemejä. Symbioosi kyseenalaistaa ihmiskeskeistä maailmankuvaa ja rohkaisee luomaan kestävämpiä luontosuhteita. Taiteilijoiden oivaltavat tavat lähestyä ilmastomuutosta ja luontokatoa näkyvät heidän teostensa aiheissa, materiaaleissa, tekotavoissa ja elinkaarissa.

Symbioosi on suhde, jossa useampi eliö toimii yhdessä synnyttäen uudenlaisen yhteisön tai elämänmuodon. Liiton laadusta riippuu, onko kyseessä kaikkia hyödyttävä järjestely, yksipuolinen rakkaus vai jopa loisiminen. Symbioottisia suhteita tarkastelemalla paljastuu, että elämänmuodot kehittyvät yhteistyöllä ja yhdistymällä, ei pelkästään kilpailemalla keskenään. Esimerkkinä tästä on jäkälä, joka koostuu sienestä ja levästä, jotka elävät yhdessä. Myös meidän ihmisten suolistossa elää bakteereja, jotka auttavat ruoansulatuksessa.

TUTUSTUMINEN NÄYTTELYYN

Näyttelykäynti suositellaan aloittamaan Panimogallerioista, johon sisäänkäynti on Valogallerian oikeasta päädystä.

Huom!

Jos koulustanne tulee samaan aikaan kaksi luokkaa, on hyvä jakautua eri näyttelytiloihin, eli toinen luokka voi aloittaa Panimogallerioiden osuudesta ja toinen isosta LähiTapiola Wellamo-näyttelysalista. Sinne sisäänkäynti on hissiaulasta.

Panimogalleriasta aloittanut ryhmä siirtyy sieltä LähiTapiola Wellamo-saliin, josta aloittanut ryhmä taas siirtyy Valogallerian halki tutustumaan Panimogallerioiden näyttelyosuuteen. Näin molemmilla ryhmillä on rauhaa ja tilaa tutustua näyttelyyn ja myös teosturvallisuus säilyy.

PANIMOGALLERIAT, 1.SALI

Gerbrand Burger Lean-To (2026)

Puinen rakenne, massiivikoivua / Mitat vaihtelevat
Teoksessa saa istua, mutta ei kiivetä.

Tätä teosta voi tutkia koskemalla ja vaikka istumalla siinä.

Alankomaalainen Gerbrand Burger tekee taidetta luonnon materiaaleista. Hänen teoksensa voivat olla istumapaikkoja, suojia tai näyttäviä rakennelmia metsässä.

Burger haluaa, että ihmiset pohtivat luonnon tärkeyttä ja ympäristön suojelua. Hän käyttää teoksissaan lähialueelta kerättyjä tai kierrätettyjä materiaaleja. Kun teosta ei enää tarvita, se jätetään metsään hajoamaan luonnollisesti. Siitä voi tulla koti tai suojapaikka hyönteisille, sienille ja jäkälille. Vähitellen teos muuttuu osaksi metsää.

Pohdittavaa:

Mitä rakennelmasta tulee mieleen?

Mitä luulette, että teokselle tapahtuu, kun se palautetaan metsään?

2.SALI

Karoline Hjorth & Riitta Ikonen: Eyes as Big as Plates

Eyes as Big as Plates on norjalaisen Karoline Hjorthin ja suomalaisen Riitta Ikosen yhteinen valokuvaprojekti. Se kertoo ihmisten ja luonnon yhteydestä. Kuvissa ihmiset näyttävät olevan osa luontoa, aivan kuin he sulautuisivat siihen.

Taiteilijat haluavat muistuttaa, että ihmiset ovat osa luontoa ja tarvitsevat sitä samalla tavalla kuin muutkin eliöt. Kuvissa on tavallisia ihmisiä monista eri maista. He kertovat myös omasta elämästään ja suhteestaan luontoon.

Teosnostoina kaksi teosta ja niiden taustoitusta:

Anu (Pohjois-Karjala, Suomi 2023)

Arkistokelpoinen pigmenttivedös, 152 x 180 cm

Anu muutti pois kaupungin ruuhkista Pohjois-Karjalaan Vuonislahden kylään. Nykyään hän toimii kyläpäällikkönä ja auttaa järjestämään kylän yhteisiä tapahtumia. Vuonislahdessa ihmiset tekevät paljon asioita yhdessä talkoilla. Kylän tunnetuin tapahtuma on Muikkumarkkinat, jossa ihmiset kokoontuvat syömään kalaa ja pitämään hauskaa.

Talvella järven yli voidaan joskus tehdä jäätie, jolloin autoilla pääsee kulkemaan jään päällä. Jäätie tarvitsee kuitenkin paksun ja vahvan jään. Viime vuosina lämpimämmät talvet ovat vaikeuttaneet jäätien rakentamista. Silloin ihmiset käyttävät järven ylittämiseen lautta.

PerSille (Avernakø, Tanska 2024)

Arkistokelpoinen pigmenttiviedos, 152 x 180 cm

PerSille lähti merille jo 14-vuotiaana. Hän työskenteli merimiehenä monissa eri tehtävissä ja matkusti ympäri maailmaa. Matkoillaan hän näki jäävuoria, pingviinejä ja monia erilaisia ihmisiä.

Myöhemmin hän kävi myös Tiibetissä. Siellä hän oppi lisää siitä, että ihmiset ovat kaikkialla hyvin samanlaisia. Kaikki tarvitsevat ystäviä, välittävät läheisistään ja kokevat iloa ja suruja. Nykyään PerSille asuu rauhallisesti pienellä saarella. Hän soittaa kitaraa, laulaa lauluja ja kertoo tarinoita pitkistä merimatkoistaan.

Huom! Kaikkiin kuviin liittyy myös omat taustatarinansa. Ne löytyvät paperisena versiona näyttelysalista, ja myös QR-koodin takaa.

Pohdittavaa:

Millainen kuvan henkilö mielestäsi on? Mitkä asiat ovat hänelle tärkeitä?

Millaisen kuvan haluaisit, että Karoline Hjorth ja Riitta Ikonen ottaisivat sinusta?

3. SALI

Kim Laybourn

The Animate Landscape (2023)

3D animoitu video, kesto 23:27 min.

Norjassa asuvan Kim Laybournin videoteoksessa metsän kasvit heräävät eloon. Aluksi ne näyttävät tavallisilta, mutta pian ne alkavat liikkua kuin tanssien. Taiteilija haluaa näyttää, että kasvit eivät ole vain hiljaisia ja paikallaan olevia, vaan ne ovat tärkeä osa elävää luontoa. Kasvien liikkeet näyttävät välillä melkein ihmisten liikkeiltä. Taiteilija onkin ottanut animointiin mallia kuuluisien tanssijoiden liikkeistä.

Toimintaohje:

Asettukaa videon eteen niin, että kaikilla on tilaa liikkua. Katsokaa, miten kasvit liikkuvat, ja yritäkää matkia niiden liikkeitä. Voitte myös keksiä liikkeisiin sopivia ääniä, kuten suhinaa tai kahinaa.

4. SALI

Liina Aalto-Setälä

Kuoriaisto

keramiikka, grafiikka, guassi, grafiitti, akryylitussi

Liina Aalto-Setälän Kuoriaisto-teoskokonaisuus on ikään kuin pieni museo museon sisällä. Se kertoo kaarnakuoriaisesta, joka elää puiden kuoren alla.

Kaarnakuoriainen on hyönteinen, joka syö puuta ja auttaa kuolleita puita hajoamaan takaisin osaksi luontoa. Joskus kaarnakuoriaisia on kuitenkin liikaa, koska lämpenevä ilmasto ja metsien käsittely voivat auttaa niitä lisääntymään nopeasti.

Tässä teoksessa kaarnakuoriainen on viestintuoja tulevaisuudesta. Se muistuttaa ihmisiä siitä, että luonnosta ja ilmastosta täytyy pitää hyvää huolta.

Taiteilija Liina Aalto-Setälä on koostanut kaarnakuoriaisten puihin jättämien jälkien perusteella kaarnaakkoston, eli kaarnakuoriaisten oman kirjainjärjestelmän.

Toimintaohje:

Voitte yhdessä kääntää kaarnaakkosilla kirjoitetun Metsän hämähä -teoksen, jossa muokallaan Edith Södegranin runoa. Käyttäkää apuna Kaarnaakkoset -koodistoa, jonka saatte asiakaspalvelijoilta museoon tullessanne. Näyttelytilasta löydätte ruutupaperia ja lyijykyniä. Jakakaa ryhmä pareihin tai pieniin ryhmiin niin, että jokainen ryhmä kääntää yhden rivin teoksesta. Kun käännös on valmis, voitte järjestäytyä riveittäin ja lukea käännöksen ääneen. Mitä ajatuksia se herättää?

FIN

Kaarnaakkoset koodisto

A		O			
B		P			
C		Q			
D		R			
E		S			
F		T		.	:
G		U		,	:
H		V		-	~
I		W		?	~
J		X			
K		Y			
L		Z			
M		Ä			
N		Ö			

Kaarnaakkoset on kaarnakuoriaisten puiden pintaan kaivertamiin jälkiin pohjautuva kirjainjärjestelmä.

Huom. Pyydä Kaarnaakkoskoodistot ryhmällesi asiakaspalvelusta, kun saavutte museoon.

Alma Heikkilä

Complexes, 2021

Alma Heikkilä on tehnyt näyttelysalin seinään ihmisen muotokuvan, mutta hieman eri tavalla. Teos kuvaa ihmistä, mutta kuvaten ihmisen ruumiin sijaan erilaisia bakteereita, sieniä ja eliöitä, joita ihmisen kehossa voi olla.

Pohdittavaa:

Millaisia asioita ja huomioita teoksesta löydätte?

5. SALI / PÄIJÄNEGALLERIA

nabbteeri

Hauraat mutantit (2020-)

Diaprojektorit, värilasilevyt, kuolleina kerätyt hyönteiset

Huom. Teos toimii liiketunnistimien avulla, joten tilassa tulee liikkua, että projektorit käynnistyvät.

Hauraat mutantit on taideteos, jossa on kuolleina löydettyjä hyönteisiä ja värikästä valoa. Hyönteiset on asetettu lasilevyjen väliin, ja projektorit heijastavat niiden kuvia seinille. Teos kertoo hyönteisistä, jotka ovat tärkeitä luonnolle. Viime vuosina monien hyönteisten määrä on vähentynyt.

Taiteilijapari nabbteeri haluaa muistuttaa, että hyönteiset ovat arvokkaita ja tärkeä osa ekosysteemiä, ja että luonnon monimuotoisuudesta pitää pitää huolta. Luonnossa kaikki ei ole vain kaunista ja rauhallista: siellä tapahtuu myös hajoamista, sairastumista ja kuolemista. Hyönteiset, homeet, rikkakasvit ja virukset ovat silti tärkeitä osia luontoa. Jos emme huomaa, mitä luonnossa tapahtuu, meidän on vaikea ymmärtää ympäristöongelmia, kuten ilmastonmuutosta. Siksi meidän kannattaa tarkkailla luontoa ja oppia siitä.

Pohdittavaa:

Millainen tunnelma teoksesta välittyy?

Siirtyminen hissiaulan läpi suureen näyttelysaliin.

LähiTapiola Wellamo-salin kokonaisuuden voi kokea ikään kuin maanalaisena tilana tai paikkana.

Huom. Näyttelytilassa on teos, jossa on voimakas tuoksu. Tuoksu on olennainen osa näyttelyä ja näyttelykokemusta. Teoksessa käytetyt materiaalit noudattavat IFRA:n (International Fragrance Association) ohjeita ja raja-arvoja. Teos on suunniteltu turvallisesti sekä lyhytaikaiseen vierailuun että pidempään oleskeluun tilassa.

B. SALI / LÄHITAPIOLA WELLAMO-SALI

Alma Heikkilä

Usean teoksen kokonaisuus

Polyesteri, muste, pigmentit, akryyli, hartsit, kipsi, pigmentit, riisiliima, akryylipolymeeri

Alma Heikkilän teoskokonaisuus näyttää asioita, joita emme yleensä voi nähdä paljain silmin. Teoksessa tutustutaan luonnon pieniin eliöihin ja siihen, miten kaikki elolliset ovat yhteydessä toisiinsa.

Teoksissa on kuvattu esimerkiksi sieniä, mikrobeja, madon kaltaisia pieniä eläimiä sekä ihmiskehon soluja. Vaihtuva valo paljastaa teoksesta koko ajan uusia yksityiskohtia. Teoskokonaisuus muistuttaa, että luonnossa ja ihmiskehossa monet erilaiset eliöt ja osat toimivat yhdessä.

Pohdittavaa:

Teosten mittakaava poikkeaa totutusta, kun taiteilija kuvaa mikroskooppisia asioita isoina. Miltä sinusta tuntuu, kun seisot ison teosseinämän edessä?

Gerbrand Burger

Lean-To -teoksen osia on sijoitettu myös tähän näyttelysaliin. Niissä voi istua ja niihin voi koskea.

Diana Scherer

Interwoven, 2026

Juuret, siemenet, multa, 700 cm x 250 cm.

Alankomaissa työskentelevä Diana Scherer tekee taidetta kasvien juurista. Hän kasvattaa isoja ruohomattoja ja niiden juuria niin, että juuret muodostavat kauniita kuvioita ja kankaan näköisiä pintoja.

Juuristo kasvaa piilossa maan alla, joten sitä ei yleensä näe. Juuret auttavat kasvia löytämään vettä ja ravinteita sekä kasvamaan oikeaan suuntaan. Jotkut tutkijat kutsuvat juuria kasvin ”aivoiksi”, koska ne ohjaavat monia kasvin toimintoja.

Scherer haluaa näyttää, miten taitavia ja mielenkiintoisia kasvit ovat. Hänen teoksensa tekevät näkyväksi asioita, jotka tavallisesti tapahtuvat maan alla piilossa.

Diana Scherer on kehittänyt ainutlaatuisen tavan tehdä taidetta luonnon kasvuprosessien avulla. Hän kasvattaa kasvien juuria ohjaten niin, että ne muodostavat kangasta muistuttavia rakenteita erilaisine kuvioineen.

Pohdittavaa:

Oletko ajatellut, millainen maanalainen maailma on?

Raimo Saarinen

Eau de terre, 2026

Huom! Tuoksu on melko voimakas, siksi opettaja suihkuttaa tuoksua tarjolla olevaan tuoksuliuskkaan ja kierrättää sen ryhmällä niin, että kaikki voivat sitä vuorollaan haistaa.

Eau de terre on tuoksuteos, joka tuoksuu mullalta ja metsämaan tuoksulta.

Taiteilija Raimo Saarinen haluaa tuoksun avulla näyttää, että taidetta voi kokea myös muiden aistien avulla, ei vain katsomalla.

Tuoksu muistuttaa maan alla olevasta maailmasta, jossa elää mikrobeja, sienirihmastoja ja kasvien juuria. Se auttaa kuvittelemaan, miltä elävä maaperä tuoksuu.

Pohdittavaa:

Mitä tuoksu toi sinulle mieleen?

Symbioosiseinä

Toimintaohje:

Näyttelytilassa on seinä, jonka pienille hyllyille voi itse tuottaa ”symbioosisanailua”, eli runoilla tai kirjoittaa näyttelyn herättämän ajatuksen tarjolla olevilla valmiilla sanapalikoilla. Voitte jakautua pienempiin ryhmiin, ja tehdä niissä seinälle omat sanailunne.

AHTO

Upea, vuorovaikutteinen, kävijävirran mukaan muuttuva Ahto toivottaa jokaisen tervetulleeksi Malvaan. Voitte halutessanne ja ajankäyttönne puolesta liittää Ahtoon tutustumisen vierailuunne.

Ahto tutkii veden erilaisia olomuotoja ja kutsuu hiljentymään moniaistisen teoksen äärelle. Kun Ahtoa pysähtyy kokemaan, teos herää henkiin: kun pysähdyt noin 1,5 metrin päähän seinästä, alkaa seinän kuva pian liikkua ja muodostaa uutta kuviota. Seinään ei tarvitse koskea. Huomatkaa myös teoksen äänimaisema.

Ahto kuuluu Malvan taidekokoelmaan ja on suunniteltu nimenomaan Malvan 15 metriä korkeaan Valogalleriaan. Taideteoksen on luonut suomalainen Ekho Collective, joka koostuu taiteen, muotoilun ja teknologian asiantuntijoista. He luovat kokemuksia, joihin voi todella uppoutua.

POHDITTAVAKSI JA TEHTÄVÄKSI AHTON ÄÄRELLÄ

Mitä asioita teos tuo mieleesi?
Mitä se sinusta esittää?

Mitä kuulet? Mistä ääni mahtaa tulla?

Onko teoksessa kylmä tai kuuma?

Voit kokeilla seisoa teoksen edessä ensin yksin ja sitten ryhmässä. Reagoiko teos eri tavalla?

Mitä tapahtuu, jos seisot pitkään paikallasi?